

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№1
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 772 sahifa,
5-yanvar, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalar tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Talabalarda tolerantlikni shakllantirish zarurati va samaradorligi.....	28
Bafayev Muxiddin Muxammadovich	
Muhandislik grafikasi bo'yicha raqamli kompetensiyalarni shakllantirishda grafik dasturlardan foydalanish metodikasini yaratish	34
Axmatova Asila Akmaljon qizi	
Investigation on the Efficacy of Pedagogical Approaches in Virtual Learning	37
Burkhonova Zarafuz Qobilovna, Makhmudov Shaxboz Muzzafarovich	
The Role of Input And Interaction in Second Language Acquisition.....	40
Dilorom Poyonova	
Muhandislik yo'nalishida kartografiya fanini integratsiyalashgan holda o'qitish	45
Kazakbayeva Muxabbat Turabayevna	
Incorporation of Moocs Into the Digital Educational Framework for the Development of Professional Speech Culture.....	49
Kudrat-Zoda Kamola Alisherovna	
Pedagogical Strategies for Enhancing Students' Creative Thinking Throughout the Learning Process	52
Makhmudova Ugliy Baxtiyarovna	
Kognitiv yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning media savodxonligini rivojlantirish	57
Mirzayeva Mayramxon Zaynobiddinovna	
Transformatsion yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning sun'iy intellekt savodxonligini rivojlantirish.....	61
Mirzayeva Ziyoda Uktamjonovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni tanqidiy fikrlashga o'rgatish	65
Qurbonboyeva Gulnoza Mahmud qizi	
An Online Service that Integrates Up-To-Date Content From Well-Known Mooc Platforms	68
Rakhimberdiyev Rustam Abdunasirovich, Abdurahmonova Osiyo Jahongirovna	
The Fourth Phase of Distance Education: Integrated Technologies and Moocs	71
Rahimberdiyev Rustam Abdunasirovich, TaranenkoTatyana Viktorovna	
Gamifikatsiya orqali iqtidorli o'quvchilarning o'quv motivatsiyasini oshirish	74
Rustamova Manzura Mirkamolovna, Xaytbayeva Malika Qobil qizi	
Boshlang'ich ta'lim fanlarini didaktik o'yinlar orqali tushuntirish	77
Rustamova Manzura Mirkamolovna, Shomaxsudova Diyora Dilshod qizi	
O'smirlar orasida alkogolizm, giyohvandlik va toksikomaniya profilaktikasi	80
Sh. F. Mustafayeva	
Educational Physics Experiments: Methods and Didactic Strategies for Developing Critical Thinking in Students	85
Turayev Alimjan Bahriddinovich	
The Problems of Remote Learning Technology and Global Trends in University Education Development.....	88
Tursunov Begzod Sherzodovich, Shukurova Madina	
A Case Study of Humanities Disciplines Using Massive Open Online Courses as a Resource for Blended Learning	91
Tursunov Begzod Sherzodovich, Eshkabilov Kodirali Davlatmuratovich	
Modern Education and Training Practices for Future Dentists	94
Turumova Marjona Bahodirovna	
Kommunikativ yondashuv asosida nutqiy kompetensiyani shakllantirish.....	98
Tuxtayeva Mehriyo Shavkatovna	

Maktabgacha ta'lim jarayonida mutaxassislik fanlarini o'qitishda zamonaviy pedagogik yondashuvlar: amaliy muammolar va ularning innovatsion yechimlari	102
<i>Xabibulayeva Shaxrizoda O'ktam qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalarda nutq o'stirish darslari orqali Soft Skills ko'nikmalarini rivojlantirishning nazariy pedagogik psixologik asoslari	106
<i>Xoldarova Mubina Qudratbek qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi muhit va uning turlari	110
<i>Xolmirzayeva O'g'iloy Murotali qizi</i>	
Развитие компетенций студентов-биологов в изучении языков	114
<i>Абдуллаева Нигора Курбановна</i>	
Формирование интереса и повышение эффективности школьного урока физической культуры	118
<i>Мукимов Олим Эргашевич</i>	
Incorporation of Massive Open Online Courses Into the Higher Education Framework	122
<i>Rakhimberdiyev Rustam Abdunasirovich, Nasrullayev Javlonbek Tal'atjonovich</i>	
Совершенствование инновационной методики социально-педагогической деятельности будущих педагогов в полилингвальной среде с использованием искусственного интеллекта	125
<i>Хужаниязова Гузаль Юлдашевна</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativ faoliyatini xalq og'zaki ijodi asosida rivojlantirish	130
<i>Abduraximova Muxabbat Allayevna</i>	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'rganiladigan nostandart masalalar	133
<i>Karimova Kunduz Ruzibayevna, Yo'ldosheva Tojigul Ulug'bek qizi</i>	
Video-marketingning iste'molchilar jalb qilinishiga ta'siri: Tiktok va Youtube misolida.....	138
<i>Rustamova Ma'mura Asqar qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning kognitiv jarayonlarini diagnostika qilish	141
<i>Shorustamboyeva Shahnoza Ulug'bekovna</i>	
The use of Visualization Technology as a New Trend in Teaching the English Language	144
<i>Tursunoy Ortiqova</i>	
Didaktik drama asosida kasbiy kompetensiyalarni shakllantirishda narrativ yondashuvning asosiy tushunchalari tahlili	149
<i>Xolbayeva Dildora Azizovna, Sadiyeva Shaxnoza Xusanovna</i>	
Tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida biokimyo fanini o'qitishda work-based learning metodikasini qo'llash ..	153
<i>Mamadaliyeva Zarina Raxmat qizi</i>	
Bo'lajak shifokorlarni tibbiy amaliyotga tayyorlash metodikasini takomillashtirish.....	156
<i>Murtazayeva Nasiba Komiljonovna</i>	
Autizm spektri buzilishi bo'lgan bolalar uchun inklyuziv ta'limni tashkil etish	159
<i>Xusnidinova Saodat</i>	
Muloqot madaniyati asosida liderlik fazilatlarini shakllantirishning samarali usullari	163
<i>Djumayeva Dildora Isroilovna</i>	
Integrating Quizlet, Kahoot, and Padlet Into Vocabulary Instruction: An Experimental Study With Undergraduate Philology Students.....	167
<i>Inoyatova Umida Boxadir qizi</i>	
Advantages and Disadvantages of Teaching Students Via Competent Based Approach in Order to Improve Their Listening and Speaking in Finland	171
<i>Abdukhakimova Kamola Akmalovna, Rahmatova Mohijahon Ahmad qizi</i>	
Kimyo ta'limida iqlim o'zgarishlariga oid ilmiy ma'lumotlar asosida qaror qabul qilish kompetensiyasini rivojlantirish	175
<i>Akbarova Saidaxon Rustamovna</i>	
Tibbiyot oliy ta'limida pediatriya talabalari klinik fikrlashini rivojlantirishda muammoli ta'lim metodlarining roli.....	180
<i>Atadjanova Shaira Xalilovna, Umarkulov Muxtorali Islomkulovich</i>	

Individual ta'lim muhiti asosida bo'lajak maktabgacha ta'lim tarbiyachilarini kasbiy-metodik tayyorlashni takomillashtirish.....	185
<i>Azamatova Dildora Shuxrat qizi</i>	
Boshlang'ich ta'lim-tarbiya tizimida raqamli ta'limni joriy etishning innovatsion yondashuvlari va samaradorlik omili.....	189
<i>Babayeva Dilnoz Xaydarovna</i>	
O'qish savodxonligini oshirishda xalqaro tadqiqotlarning o'rni (PISA va PIRLS)	192
<i>Barakayeva Shahnoza Fazliddin qizi</i>	
Yosh rahbarlarda boshqaruv stressining namoyon bo'lishi va boshqaruv faoliyatiga moslashuv muammolari: ta'lim tizimi sharoitida psixologik holat tahlili.....	195
<i>Djavgarova Dilfuza Shuxrat qizi</i>	
Sun'iy intellekt va katta ma'lumotlardan foydalanish asosida oliy ta'lim muassasalarida boshqaruv samaradorligini oshirish strategiyalari.....	199
<i>Duvlayeva Nozigul Xolmuxammad qizi</i>	
Enhancing English Learners' Pronunciation Through AI-Based Language Applications.....	203
<i>Egamova Munisa Khakim kizi</i>	
Maktab ta'lim tizimining dars jarayonlarida elektron qo'llanmalardan samarali foydalanish.....	208
<i>Kodirov Akbar Shuxratovich</i>	
Improving the Methodology of Teaching Biochemistry in Medical Higher Education Institutions Through Virtual Laboratory Tools	213
<i>Mamadaliyeva Zarina Rakhmat kizi</i>	
O'smirlarda kommunikativ tolerantlik muammosining nazariy-metodologik asoslari.....	218
<i>Mirsidikova Aziza Mirvohidovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining sog'lom turmush tarzini tashkil etishning nazariy asoslari	221
<i>Muxtorova Xusnidaxon Abdug'oprovna</i>	
Improving the Theoretical and Methodological Foundations for Integrating Generative Artificial Intelligence Technologies Into English Language Teaching in Higher Education	226
<i>Nigmatova Nozimakhon Ulugbek kizi</i>	
Maktabgacha ta'lim va oila hamkorligi: zamonaviy yondashuvlar va ilmiy asoslar.....	229
<i>Omondavlatova Diyora Otabekovna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida iqtidorli talabalarning ilmiy va ijodiy kompetensiyalarini aniqlashga yo'naltirilgan axborot tizimini yaratish	233
<i>Ovxunov Iqboljon Abdunabiyevich, Ro'zimatova Saidaxon Abdivoixid qizi</i>	
O'quvchilarni o'zbek xalq og'zaki ijodi namunalari vositasida vatanparvarlik ruhida tarbiyalash pedagogik muammo sifatida.....	237
<i>Qodirqulov Nodirbek Hamroqul o'g'li</i>	
Oliy ta'lim tizimida talaba-qizlarning kasbiy, madaniy va kommunikativ faoliyatlarini samarali tashkil etish	242
<i>Qurbonova G. M.</i>	
Kasbiy tayyorgarlik jarayonida refleksiv yondashuvning metodologik asoslari	245
<i>Raxmatova Shaxnoza Oybek qizi</i>	
Inkluziv ta'limda pedagogik diagnostika: maxsus ehtiyojli o'quvchilarning o'quv yutuqlarini baholash	248
<i>Norqobilova Rayxona Davlatovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining umummadaniy kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyalari.....	252
<i>Saidova Nigora Olimovna, Jo'rayeva Nilufar Rustamjon qizi</i>	
Pedagogical Strategies for Enhancing Students' Creative Thinking Throughout the Learning Process	254
<i>Shaymatova Aziza</i>	
Dasturiy-metodik majmuani ishlab chiqish bosqichlari hamda pedagogik talablar.....	259
<i>Soliyeva Gavharoy Yodgorjon qizi</i>	
Nutq kamchiliklarini bartaraf etishda maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarda pedagogik metod va o'yinlarning samaradorligi	265
<i>Suyarova Orzigul Sodiq qizi</i>	

Yoshlarni nikohga tayyorlashda shaxsiy omillar va psixologik yetuklik.....	269
To'xtamatova Nargizaxon Abdullayevna, Buranova Sevara Sa'dullayevna	
O'zbekiston umumiy o'rta ta'lim tizimida rahbarlarning liderlik kompetensiyalarining hozirgi holatini diagnostika qilish	273
Taylakova Dilnoza Norbekovna, Latifova Mavjuda Xurramovna	
Ta'limga o'qib tushinishni sun'iy intellekt bilan integratsiya qilish imkoniyatlari va pedagogik strategiyalari.....	276
Umarov Bahrom Norboyevich	
Talabalar mobilligi jarayonida pedagogik qo'llab-quvvatlash mexanizmlari.....	281
Xabibullayev Alimardon Xidoyatillayevich	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarni tayyorlashda kompetensiyaviy yondashuvning roli va ahamiyati.....	286
Yo'ldosheva Iqbol Bekbo'lsin qizi	
Boshlang'ich sinflarda chet tilini o'rganishning ahamiyati va undagi zamonaviy yondashuvlar	289
Yoqubjonova Mohlaroyim Abdumalik qizi	
O'smir shaxsida refleksiyani shakllanishida ota-ona munosabatlarning ta'siri	292
Yulchiboyeva Dilfuza Ergashevna	
Boshlang'ich ta'limda geymifikatsiya orqali til kompetentligini rivojlantirish.....	297
Zokirova Sohba Muxtoraliyevna, Nurmuhamedova Dilshoda Zaynobiddin qizi	
Профессиональная этика педагога высшего учебного заведения	302
Журабекова Хабиба Мадаминовна	
Ortodontiyada mioterapiya: miogimnastik dentoalveolyar apparatlarni qo'llashning taqqoslama tavsifi	305
Tursunov Begzod Sherzodovich, Sayfulayeva Aziza Anvarovna	
Музейная педагогика на уроках воспитания в средней школе: методика включения музейных практик в процесс обучения и воспитания подростков	308
Умрихина Виктория Игоревна	
21st Century Dental Innovation Technologies: An Overview	314
Khojimurodov Burkhon Ravshanovich	
Цели и задачи педагогических систем, основанных на конструктивизме в общеобразовательных школах	317
Шарипова Шахноза Шавкат кизи	
Способы повышения мотивации учащихся при изучении русского языка.....	321
Эшонкулов Хамрокул Маматкулович	
Yosh sportchilarda jismoniy tayyorgarlikni rivojlantirishda funksional mashqlarning ahamiyati.....	326
Aminov Botir Umidovich	
Nutqiy faoliyatda fikr va til tizimlari.....	330
Axmedova Muyassar Xadimatovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarga xorijiy tilni o'rgatish psixologiyasi	333
Axmedova Muyassar Xadimatovna, Halimova Gulasal Xamroqulovna	
10–12 yoshli tennischilarda texnik tayyorgarlik samaradorligini oshirish uslubiyati	336
Axmedova Nafisa Isaxodjayevna	
Bo'lajak pedagoglarda hayotiy ko'nikmalarini shakllantirish masalalarining ilmiy tadqiqi.....	340
Axunbabayeva Shaxnoza Shuxratovna	
Musobaqa oldi bosqichida tennischilarning maxsus jismoniy sifatlarini kompleks mashqlar yordamida rivojlantirish uslubiyati.....	345
Azamatov Abdullo Isaxo'ja o'g'li	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda tadqiqotchilik faoliyatini rivojlantirishda zamonaviy yondashuv	349
Choriyeva Durdona Anvarovna, Po'latova Mahfuza To'liqin qizi	
Xorij olimlari tadqiqotlarida mustaqillik sifatini rivojlantirishga oid yondashuvlar	354
D. A. Saliyeva	
Milliy adabiyot namunalari yordamida talabalar tanqidiy tafakkurini rivojlantirishning didaktik imkoniyatlari	358
Erallyeva Dilnoza Oybek qizi	

Oliy ta'lim tizimida tyutorlik institutini rivojlantirishning dolzarb masalalari	362
<i>Kandaxarov Zafar Ishratovich, Tajibayeva Komila Taxirjonovna</i>	
Integrating Communicative and Task-Based Approaches in English Language Teaching Within a Learner-Centered Framework	366
<i>Madinabonu Farkhodova</i>	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda ijobiy munosabatlarni shakllantirish usullarining ijtimoiy-psixologik xususiyatlari	370
<i>Mirsaitova Guzal Baxodirovna</i>	
Ta'limda sun'iy intellektdan foydalanish imkoniyatlari	373
<i>Mamatova Dilnoza Bekpo'latovna</i>	
7-sinf biologiya kursini o'qitishda o'quvchilarning metodologik savodxonligini shakllantirish	377
<i>Mirzayeva Nigoraxon Ibrohimjon qizi, Azimov Bekjon Ibrohimjon o'g'li</i>	
10–12 yoshli belbog'li kurashchilarini o'quv-mashg'ulot jarayonida koordinatsion qobiliyatlarni takomillashtirish	380
<i>Mirzoqulov Sh. A.</i>	
Pedagog xodimlarning malaka-mahoratini oshirish – samaradorlik omili	384
<i>Musurmonova Mariya Burxonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligini tizimli yondashuv asosida boshqarishning pedagogik mexanizmlari	387
<i>Muxamatova Gulmira Erkinjon qizi</i>	
Zamonaviy o'zbek tilida so'z tartibi va sintaksis xususiyatlari	392
<i>Narimova Gulnora Abdumannonova</i>	
Ilmiy va innovatsion boshqaruv yondashuvlari orqali o'quv jarayoni samaradorligini oshirish texnologiyalari	396
<i>Norbo'tayev Baxtiyor Abduraximovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida algebraik fikrlashni rivojlantirishda mental arifmetikaning o'rni va roli	400
<i>Nurillayev Samad Safarovich, Qodirova Nilufar</i>	
Bolalarning sportga oid ta'lim-tarbiya madaniyatini shakllantirish omillari va yo'nalishlari	405
<i>Ochilov Jonibek Abdo'xomid o'g'li, Rishad Badayev</i>	
Raqamli ta'lim jarayonida pedagoglarning AKT va media savodxonligini oshirish bo'yicha samarali metodik yondashuvlar	408
<i>Rashidov Sherzod Abdirayimovich</i>	
Didaktik o'yinlar yordamida o'quvchilarning ona tiliga doir bilimlarini mustahkamlash	413
<i>Raxmataliyev Sherzod</i>	
Bosh harflar ramzga aylanganda: monogrammaning zamonaviy grafik dizayndagi ahamiyati	416
<i>Sheraliyev Sanjarbek Karimberdiyevich</i>	
Ta'limning raqamli transformatsiyasi sharoitida o'quvchilarning o'quv-biluv faoliyatini faollashtirish usullari	420
<i>Xakimova Yoqutxon Toxirjon qizi, Tursunova Saida Soliyevna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlash jarayonida noverbal muloqot kompetensiyasini shakllantirish metodlari	423
<i>Xolmo'minova Bahora Abdujalolovna</i>	
Frustratsiya holatining psixologik mohiyati va uni yengish mexanizmlari	426
<i>Y. E. Sobirov</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarga ertaklarni hikoya qilishda motiv va syujetning tarbiyaviy ahamiyati ("Pahlovon Rustam" ertagi misolida)	430
<i>Zulayxo Nazarova, Farangiz Mardiyeva</i>	
Oliy ta'lim muassasalarining rasmiy veb saytlari sifatini oshirishda sun'iy intellektdan neft va gaz sohasida foydalanish muammolari	433
<i>Tajetdinova Gulnara Abatbay qizi</i>	
Развивать личностные качества учащихся на уроках географии	437
<i>Шадиева Нигора Шариповна, Нуруллоева Нилуфар Рузимбоевна</i>	

Ilk yoshdagi bolalar nutqi rivojlanishini psixologik xususiyatlari.....	442
<i>Axmedova Muyassar Xadimatovna, Rajabova Sarvinoz Raxmon qizi</i>	
O'quvchilarda mustaqil ta'lim faoliyatini shakllantirishda kognitiv va metakognitiv strategiyalarning o'zaro integratsiyasi	445
<i>Boymonov Hoshim Isroilovich</i>	
Socio-Psychological Characteristics of the Impact of Social Stigma on the Psycho-Emotional State of Women Experienced in Domestic Violence	449
<i>Dumarova Gulfira Kozimbekovna</i>	
Interfaol o'qitish metodlari orqali o'quvchilarda kommunikativ qobiliyatni rivojlantirish texnologiyasi.....	452
<i>Jalilova Sevinch Shuhrat qizi</i>	
Akmeologik yodashuv asosida o'quvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlash metodikasi.....	455
<i>Kuchkorova Ozoda G'ayrat qizi</i>	
Sportchilarning jismoniy tayyorgarliklari	459
<i>Madaminov Oribdjan Nishanbayevich</i>	
Psixokorreksiya va psixodiagnostikada proektiv metodning qo'llanishi.....	462
<i>Narbasheva Mexri Achilovna, Odinayeva Farangiz Ilxombek qizi</i>	
Talabalarda mantiqiy fikrlashni rivojlantirishning psixologik jihatlari	465
<i>Safayev Nuriddin Salixovich</i>	
Bolalar nutqini o'stirish jarayonida milliy tarbiyani yo'lga qo'yishning pedagogik imkoniyatlari	469
<i>Valijon Qodirov, Umarova Mubina Ziyoyidin qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda ijodkorlik rivojlanishining psixologik-pedagogik xususiyatlari.....	473
<i>Xolboyeva Gulnora Ulashovna, Hamidova Anisa Olimovna</i>	
O'quvchilarning informatika va axborot texnologiyalari fanidan mustaqil o'quv faoliyati natijalarini baholash metodikasi (IIV akademik litseylarida iivakademik.uz veb-platformasi misolida).....	476
<i>Axmedov Yodgorbek Olimjonovich</i>	
Влияние цифровых технологий на современное общество.....	482
<i>Абдукаримова Шахноза Набиевна</i>	
Mantiqiy tafakkurning falsafiy asoslari va zamonaviy tafakkur turlari (kliplik, tanqidiy, kreativ tafakkur va boshqalar)	485
<i>Jo'rayev Shuhratbek Maxamadaliyevich</i>	
Aralash ta'lim (blended learning) texnologiyasidan foydalanish orqali tasviriy san'at darslarini samarali tashkil etish.....	488
<i>Olimov Anvarjon Mamirovich</i>	
Biblioterapiyani bolalarga singdirishda o'qituvchining tashkilotchiligi	491
<i>Djabborov Ma'sud, Norova Maftuna Karimovna</i>	
Sportchilarning jismoniy tayyorgarlik jihatlari tahlili.....	493
<i>Madaminov Oribdjan Nishanbayevich</i>	
Raqamli muhitda ta'lim sifati nazoratini boshqarish mexanizmlarining nazariy asoslari.....	496
<i>Sattoriy Shohruh Abdijabbor o'g'li</i>	
O'zbekiston tarixidagi zamonaviy jarayonlarni falsafiy tahlil asosida o'qitish: nazariy va metodologik yondashuvlar	500
<i>Abdullayeva Asila Abdulxodiyevna</i>	
Methods for Enhancing English Speaking Skills in the Classroom	504
<i>F. Kh. Eshboyeva, Mamayusupova Nihola Ulugbek kizi</i>	
Jamiyatdagi o'zgarishlar va til rivoji	509
<i>Igamnazarova Nafisa Saidnazarovna</i>	
Ta'lim sifati oshirishda fanlararo integratsiyaning dolzarbligi va ahamiyati.....	514
<i>Ismoilova Gulrux Ulug'bekovna</i>	
Sociocultural Factors Influencing Language Learning Among Central Asian Students.....	519
<i>Mamataliyev Davronbek</i>	
IB kelajak ta'limining asosiy jihatlari	523
<i>Mirzayeva Faroxat Odiljonovna</i>	

O'qish savodxonligi mashg'ulotlarida ertak va maqollardan foydalanish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	528
N. Q. Olimova, X. Xamidova	
Pedagoglarda frustratsion tolerantlik bo'yicha tafovutlarning ifodalanishi	532
Nurmatov Nurhayot Nurziyat o'g'li	
Gamifikatsiya texnologiyasining boshlang'ich ta'limdagi pedagogik samaradorligi	538
Nurniyazova Albinaxan Saparniyazovna	
Teatr pedagogikasining bo'lajak tarbiyachilar kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishdagi o'rni	542
Nurova Rohila Ismoil qizi	
Bolalar kvazimuloqotining psixologiyistik xususiyatlari	547
Yuldasheva Dilafuz Maxamadaliyevna	
Педагогические условия формирования у старших дошкольников основ экономической культуры ..	550
Жураева Наргиза Таировна, Азимова Махбуба Хасановна	
Развитие лексико-грамматического строя речи у детей старшего дошкольного возраста в проектной деятельности	553
Жураева Наргиза Таировна, Алимова Зилола Закировна	
Обогащение представлений старших дошкольников о разных странах мира в детской проектной деятельности	556
Жураева Наргиза Таировна, Дониёрова Шахзода Зафаровна	
Использования дидактических игр для развития коммуникативных умений в группе детей старшего дошкольного возраста	560
Жураева Наргиза Таировна, Рахманова Гуласал Рахматуллаевна	
Развитие творческих способностей дошкольников средствами музыкального фольклора	564
Жураева Наргиза Таировна, Хашимова Хилола Абдусаттаровна	
Karalli va takroriy limitlar orasidagi bog'liq	568
Mambetturdiyev Muxammedali	
Современные заимствования в русском языке (названия фаст-фуда)	572
Рабиева Рухшона Бобожонова	
качественное высшее образование - основа инновационного прогресса Узбекистана	576
Расулов Илхом Инамович	
Texnologiyalar yordamida og'zaki tarjimoni takomillashtirish:	
AI va avtomatik translyatsiya tizimlarining imkoniyatlari	580
Rajabova Umida Rajab qizi	
Kompyuter grafikasi vositalari yordamida ta'lim jarayonini tashkil etishning pedagogik asoslari	583
Ergasheva Dilafuz Chori qizi	
A Conceptual Teacher Digital Competence Model for Vocational Education	587
Alisher Jumanov, Guloyim Rakhimboyeva	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kommunikativ kompetentligi tushunchasi	591
Sa'dullayeva Nafisa Ilhomjon qizi, Abdullayev A'zimjon Abduvali o'g'li	
Maktabgacha yoshdagi bolalar iqtidorini rivojlantirish muammosining pedagogik-psixologik talqini	594
Sapayeva Gulnoz Azimbayevna	
Zamonaviy va an'anaviy tarbiya uslublarining maktabgacha yoshdagi bolalarga psixologik ta'siri. O'zbekiston oilalarida qiyosiy tahlil	600
Tursunova Aziza Ixtiyorovna	
Tarbiyachi faoliyatida tarbiyalanuvchi shaxsni rivojlantirishning zamonaviy psixologik-pedagogik yondashuvlari	603
Yusupova Vasila Yangibayevna	
Профессиональная этика педагога высшего учебного заведения	606
Журабекова Хабиба Мадаминовна	
Boshqaruv kompetentligini rivojlantirishda innovatsion yondashuvlar va pedagogik texnologiyalar	609
O'rmonov Elmurod Mamasoliyevich	

Umumta'lim maktabi o'quvchilarining kreativ fikrlashini tarbiya darsligi vositasida rivojlantirish	612
<i>Abdisharipova Shaydo Bahtiyor qizi</i>	
The Effectiveness of Visual Teaching Methods in Developing Self-Directed Learning Competence Among Undergraduate Mehnat Muhofazasi va Texnika Xavfsizligi Students	615
<i>Abdullayeva Mukhlisakhon Akhrorjon qizi</i>	
Maktabgacha ta'limda innovatsion ta'lim texnologiyalarini qo'llashda xorij tajribasi	620
<i>Aliyeva Ravshanoy Zaripovna</i>	
Boshlang'ich sinflarda axborot texnologiyalari fanini o'qitishning tashkiliy shakllari va ta'lim vositalari	624
<i>Daniyarova Sarbinaz Maxsetovna</i>	
Nutq madaniyatini shakllantirishda kommunikativ yondashuvning nazariy asoslari	627
<i>Davlatova Nigora Berdimurot qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila o'rtasidagi hamkorlikni tizimli boshqarishning ilmiy-pedagogik asoslari	631
<i>Fotima Uralovna Jumanova, Muxamatova Gulmira Erkinjon qizi</i>	
Yosh mutaxassislarda ijtimoiy muhitga moslashishda emotsional intellektning namoyon bo'lishi	635
<i>G'affarova Nazira Fayzulla qizi</i>	
Ko'p ma'noli so'zlarning badiiy matnda qo'llanilishi	639
<i>G'ulomova Zilola Rafiqjon qizi</i>	
Oilaviy munosabatlarda er-xotin bir-birini o'zaro tushunishining o'ziga xosligi va ahamiyati	642
<i>Ibaydullayeva Umida Rustamjonovna</i>	
Gospital maktablar faoliyatini tashkil etishda Buyuk Britaniya, AQSh, Finlyandiya, Germaniya va Gretsiya tajribalardan foydalanish	646
<i>Isakulova N. J.</i>	
Interactive Approaches to Developing EFL Learners' Listening Skills	650
<i>Isayeva Umida</i>	
Global o'zgarishlar sharoitida yoshlarning ijtimoiy-psixologik muammolari	653
<i>Kudratova Lola Ravshanovna</i>	
Boshlang'ich sinflarda tezkor hisoblashga o'rgatishning samarali usullari	656
<i>Mamasaidova Muhabbat Abdusalom qizi, Akbaraliyeva Marjona Xurshid qizi</i>	
Integrativ yondashuv asosida bolalarga ingliz tilini o'rgatish	660
<i>Marasulova Dono Nigmatullayevna</i>	
Sun'iy intellekt asosidagi chatbotlardan foydalanib 10-sinfda fizika masalalarini o'rgatish metodikasi	665
<i>Matenova Go'zzal Djumabayevna</i>	
Bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilariga ona tilini o'qitish metodlarini takomillashtirish	671
<i>Muminova Munajat Yuldashevna</i>	
Bolalarning etnopsixologik xususiyatlarini rivojlantirishning psixologik shart-sharoitlari	675
<i>Norbekova Barno Shavkatovna</i>	
Qashqadaryo viloyati maktablarida yangi baholash tizimini joriy etishning ta'lim sifati ko'rsatkichlariga ta'siri	679
<i>Panjiyev Maqsud Aliqulovich</i>	
O'zbek tilida gapirish ko'nikmasini rivojlantiruvchi o'quv topshiriqlarini tanlash mezonlari	683
<i>Polvonova Shahnoza Faxriddinovna</i>	
Boshlang'ich sinflarda yil fasllariga oid materiallarni innovatsion-integratsion yondashuvlar asosida o'rgatish metodikasini samaradorligini oshirish	686
<i>Rajabova Muxayyo Komilovna</i>	
Pedagogik jarayonda bilimlar integratsiyasi orqali tahlil qobiliyatini shakllantirish yo'llari	691
<i>Rustamova Latofat Istam qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda texnologiya fanini o'qitishda innovatsion yondashuvlar	694
<i>Rustamova Manzura Mirkamolovna, Zamira Talipova</i>	
Zamonaviy raqamli jamiyatda oilaviy qadriyatlar transformatsiyasi va uning yoshlar ongiga ta'siri	697
<i>Rasulova Dildora Shuhratovna</i>	

Insondagi hayotiy tanlov bilish psixologiyasining sohasi sifatida.....	703
S. S. Shukurullojeva	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy fikrlashni shakllantirish	708
Sharofova Feruza Qavmiddinbek qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda kitobxonlik madaniyatini shakllantirishda interaktiv metodlardan foydalanish.....	713
Xilola Ochilova Sheraliyevna	
Yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlashda munosabatlar tizimini rivojlantirishning pedagogik-psixologik omillari.....	716
Xujaniyozova Oygul Rajabovna, Ibodullayeva Sharifaxon Oybek qizi	
Kurashchi qizlarning texnik harakatlarining kinematik va kinetik modellashtirish	721
Xomudjonova Feruza Komiljon qizi	
O'smirlik davridagi inqiroz va uning muammolarining psixologik rivojlanish mexanizmlari	725
Xujaniyozova Oygul Rajabovna, Maksudbekova Shaxzoda Sherzod qizi	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ijodiy faoliyat asosida bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishning o'ziga xosligi	730
Yuldasheva Shoxida Botirovna, Menlimuratova Gulsanem	
Взаимосвязь защитных механизмов и психологической устойчивости подростков в условиях цифровой среды	734
Алимова Елена Геннадьевна	
Narrativ materiallar vositasida oilada o'smir yoshdagi bolalarda kitobxonlikni shakllantirish texnologiyalari.....	740
Yunusova Shahnoza Axror qizi	
Интеграция мультипликации в образовательную среду доо как средство всестороннего развития личности ребенка	745
Терехова Ольга Евгеньевна, Аллазарова Мадина Давронбековна	
Совершенствование речевой культуры студентов	749
Пардабоева Дильфуза Рустамовна	
Использование потенциала искусства в формировании эмоционального интеллекта и социальной компетентности дошкольников	752
Терехова Ольга Евгеньевна, Сайфидинова Мунира Бурхонидиновна	
Теоретические основы проектирования инновационных моделей формирования коммуникативной готовности к школе	756
Терехова Ольга Евгеньевна, Абдурауфова Хилолахон Шахобитдин кизи	
Теоретико-методологические основы формирования логического мышления старших дошкольников посредством интеграции традиционных и интерактивных игр	760
Терехова Ольга Евгеньевна, Рахимова Гулноз Эркиновна	
От репродукции к авторству: поэтапная система развития языковой креативности в старшем дошкольном возрасте	764
Терехова Ольга Евгеньевна, Каримова Регина Равильевна	
Опытно-экспериментальное исследование формирования нравственно-волевых качеств дошкольников в условиях доо средствами национальных игр	768
Терехова Ольга Евгеньевна, Хакимова Одина Шермухамматовна	

INSONDAGI HAYOTIY TANLOV BILISH PSIXOLOGIYASINING SOHASI SIFATIDA

S. S. Shukurulloyeva

Renessans ta'lim universiteti
pedagogik ta'lim va psixologiya kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya: Maqolada inson faoliyatida hayotiy tanlov tushunchasining mazmuni va uning xarakterli jihatlari ko'rsatib o'tilgan. Shuning bilan birga shaxs hayotiy tanlovining asosiy mexanizmlari va qonuniyatlari xorij olimlari tomonidan yoritilgan. Ayniqsa, shaxsda hayotiy tanlov jarayonini namoyon bo'lishining muhim jihatlari ochib berilgan.

Kalit so'zlar: hayotiy mazmun, hayotiy tanlov, hayot yo'li, hayotiy tanlov erkinligi, tanlov, faollik, tashabbuskorlik, mustaqillik, mas'uliyat, sub'yektiv xususiyat, mas'uliyat.

Abstract: The article shows the content of the concept of life choice in human activity and its characteristic aspects. At the same time, the main mechanisms and regularities of a person's life choice are highlighted by foreign scientists. In particular, important aspects of the manifestation of the process of life choice in the individual are revealed.

Key words: life content, life choice, life path, freedom of life choice, choice, activity, initiative, independence, responsibility, subjective characteristic, responsibility.

Аннотация: В статье показано содержание понятия жизненного выбора в деятельности человека и его характерные аспекты. Вместе с тем, основные механизмы и закономерности жизненного выбора личности освещены зарубежными учеными. В частности, раскрыты важные аспекты проявления процесса жизненного выбора у личности.

Ключевые слова: жизненный смысл, жизненный выбор, жизненный путь, свобода жизненного выбора, выбор, активность, инициативность, независимость, ответственность, субъективный характер, ответственность.

KIRISH

Insonning hayotiy tanlovi, o'zini va kelajagini yaratish muammosi psixologik tadqiqotlarda alohida o'rin tutadi. Insonning o'z hayot yo'lini tanlash, hayot mazmunini izlash, o'z hayotiy vazifasini anglash, o'z hayotiy imkoniyatlari va istiqbollarini belgilash, dunyo, odamlar, o'z-o'zi va boshqalar bilan munosabatlarni o'rnatishdagi erkinlik va cheklovlar masalalari ushbu muammo bilan chambarchas bog'liq. Inson tomonidan avloddan-avlodga qo'yilayotgan va hal qilinayotgan ushbu azaliy masalalar bugungi kunda ijtimoiy va ijtimoiy-madaniy o'zgarishlarning jadallashuvi, siyosiy harakatlarning kuchayishi, axborot oqimlarining ko'payishi, hayot va faoliyatning barcha sohalarini raqamlashtirishning kuchayishi bilan bog'liq ziddiyatli sharoitlarda yangi va juda muhim jihatlarga ega bo'lmoqda.

Kuchli ijtimoiy larzalar va siyosiy ambitsiyalar vaziyatlari borliq haqidagi muqobil qarashlar va tasavvurlarni keltirib chiqaradi. Bir tomondan, insonning o'ziga xosligini, uning shaxsining mutlaq qiymatini tan olish, ikkinchi tomondan, insonning sub'yektivligini yo'qotganligi, uning mavjudligining shaxssizligi haqida hukm chiqarish. Shu nuqtai nazardan, zamonaviy inson o'z erkinligini - hayotiy tanlov erkinligini, bu tanlov uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga olish erkinligini qanday qabul qilishi masalasi yangicha ko'ndalang bo'ladi. Jadal o'zgarishlar inson hayoti va faoliyatining mazmuni va xarakteriga, uning o'zini, o'z kelajagini loyihalashtirishiga ta'sir etmay qolmaydi. Odatiy hayotiy yo'nalishlarni yo'qotish yoki qayta tashkil etishda sarosimaga tushish holati hayot mazmunini izlash va hayotiy tanlov inqirozining sabablaridan biri bo'lishi mumkin.

"Hayotiy tanlov" tushunchasi murakkab, ko'p ma'noli va ko'p qirrali ma'noga ega bo'lib, bu insonning hayot yo'lidagi burilish nuqtasi hisoblanadi. U o'zining tuzilishi va ichki tendensiyalariga ega bo'lib, insonning yo'nalganligi, uning rivojlanish darajasi hamda boshqa odamlar bilan munosabatlari va dunyo bilan o'zaro ta'siri usullarini ko'rsatadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Hayotiy tanlov insonni ma'lum bir ijtimoiy muhitga moslashtiradi hamda o'z taqdirini o'zi belgilashga va natijada o'zini o'zi anglashga yordam beradi. Tanlov insonning nima uchun yashashi, nimaga intilishi, aynan qanday maqsadlarga erishishi, vazifalarni hal qilishi va aynan qanday qadriyatlarga amal qilishining o'ziga xos ko'rsatkichi hisoblanadi. Hayotiy tanlov tushunchasi inson hayot yo'lini uning hayotining o'zaro bog'liqligi, bir-birini taqozo etishi, izchilligi va yaxlitligi tizimida tavsiflash imkonini beradi.

Tanlov - bu oqibatlar uchun mas'uliyatli harakat, hayotiy tanlov - bu insonni borliqning ma'lum bir kontekstiga moslashtiradigan harakat. Zamonaviy psixologiya fanida insonni uning atrofdagi voqelik bilan munosabatlari kontekstida o'rganish tendensiyasi kuzatilmoqda. Shu munosabat bilan uning hayot yo'li, hayotiy tanlovi, hayotiy istiqbollari, hayotiy strategiyalari, hayot mazmuni ilmiy bilish predmetiga aylanmoqda.

B.G.Ananevning fikricha, insonning davr va avlod tengdoshi sifatida shakllanishi va rivojlanishi u yashayotgan tarixiy davrga bog'liq. Tarixning o'zi inson hayotiy dramasining asosiy sherigi bo'lib, ijtimoiy voqealar uning hayot yo'lidagi bosqichlarga aylanadi ^[3].

A.G.Asmolovning ta'kidlashicha, inson tanlov vaziyatlarida individuallik sifatida eng aniq namoyon bo'ladi va uning hayot yo'li tarixi qabul qilingan va rad etilgan muqobillarning izchil zanjirini ifodalaydi. Inson o'z qarorini ichki zaruriyatdan kelib chiqqan holda amalga oshiriladigan narsa sifatida qabul qiladi va amalga oshirilayotgan tanlov uchun to'liq javobgar bo'ladi ^[4].

Hozirgi kunda ham S.L.Rubinshteynning tasavvurlari dolzarb hisoblanadi. S.L.Rubinshteynning hayot tanlovining tashqi va ichki shart-sharoitlari to'g'risidagi; A. B. Brushlinskiyning hayot yo'lini tanlashda inson faolligining manbai to'g'risidagi asosiy nazariy qoidalari; M.R.Ginzburgning hayot tanlovining tabiati, mexanizmlari va o'ziga xosligi to'g'risidagi qarashlari ^[22, 6, 8].

K.A.Abulxanova-Slavskaya va T.N.Berezina ob'yektiv zaruriyatning mavjudlik qonunlarini va inson o'z hayot yo'lini tanlashda tayanadigan o'z mohiyatini ma'naviy amalga oshirish qonunlarini farqlaydilar ^[1].

Xorij olimlaridan K.A.Abulxanova-Slavskaya, Ye.Yu.Korjova, A.K.Osnitskiylarning insonni faollik, tashabbuskorlik, mustaqillik va mas'uliyat kabi sub'yektiv xususiyatlarni namoyon etish orqali o'z hayotini o'zgartirishga va o'zini o'zi anglashga yordam beradigan tanlovlarni amalga oshirishga qodir bo'lgan hayot yo'lining sub'yekti sifatida ta'riflaydilar. K.A.Abulxanova-Slavskayaning fikricha, insonning sub'yekt sifatidagi xususiyati hayotni tashkil etishning maqbul usulini tanlash qobiliyatida namoyon bo'ladi ^[2, 13, 19].

F.Ye.Vasilyuk tanlovni insonning psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda mavjud hayotiy muqobillarni ichki jihatdan taqqoslash uchun semantik mezonlarni qurish bo'yicha insonning o'ziga xos ichki faoliyati sifatida ko'rib chiqadi. Hayot yo'lini qulay tanlash hayotiy hodisalarning inson psixologik xususiyatlari bilan o'zaro bog'liqligining xayoliy manzarasini qurish va bu manzarani kelajakka ekstrapolyasiya qilishni nazarda tutadi. F.Ye.Vasilyukning ta'kidlashicha, inson o'zini chetga olgan yoki tanlovni amalga oshira olmagan taqdirda, o'zining ham, atrofdagilarning ham noqulayliklari va azob-uqubatlariga duchor bo'ladi.

Inson nafaqat o'zi tanlovni amalga oshirishi, balki u uchun mas'uliyatdan qochmasligi kerak ^[7]. Insonning hayotga moslashuvi va o'zini o'zi namoyon qilishi muammosi an'anaviy ravishda individual ehtiyojlar va ijtimoiy talablar to'qnashuvi doirasida ko'rib chiqiladi. Bir qator tadqiqotchilar moslashish ehtiyojlari va hayotda o'zini o'zi anglash ehtiyojlarini farqlashni taklif qiladilar.

Shunday qilib, R.A.Axmerov "shaxsning hayotiy dasturlari"ning ikki turini ajratishni taklif qiladi va ularni shartli ravishda "tashqi" va "ichki" deb belgilaydi. Tashqi dasturning maqsadi sotsiumga ijtimoiy-psixologik moslashish, ichki dasturning maqsadi esa o'zini o'zi anglashdir ^[5].

A.Shreder inson mavjudligining ikki usulini ko'rsatadi: biri yashash va hayotni takror ishlab chiqarish zarurati uchun javob beradi. Ikkinchisi inson ruhi va axloqi erkinligiga intilishda namoyon bo'ladi. Yashash usulini tanlash insonning o'ziga bog'liq ^[28].

N.A.Loginovanning ta'kidlashicha, inson o'ziga taklif qilingan va o'zi yaratgan sharoitlarda o'z hayotini o'zi yaratadi. U buni qanday amalga oshirishi, avvalo, uning xususiyatlariga - shaxs xususiyatlari va bilimlariga bog'liq, ammo bu shaxsning yaxlit tuzilishining namoyon bo'lishidir. N.A.Loginovanning fikricha, hayotiy tanlov insonning u yoki bu holat va hodisalarga bo'lgan javobidir. Insonning o'zi tashabbus ko'rsatadigan hayotiy tanlovlar aksariyat hollarda uning individual-psixologik xususiyatlariga bo'ysunadi, ammo ma'lum sharoitlarda inson ularga zid ravishda tanlov qilishi mumkin ^[17].

V.N.Drujinining hayot varianti konsepsiyasida individga bog'liq bo'lmagan, insoniyat tomonidan ixtiro qilingan va vaqt o'tishi bilan takrorlanadigan hayot variantlari mavjud. Insonning hayot variantiga qo'shilishi ijtimoiy voqelikka uning talablariga muvofiq moslashish maqsadida ongsiz ravishda sodir bo'ladi. Bu esa uning psixologik qiyofasini tipiklashtirishga olib keladi va ko'p jihatdan uning keyingi hayot yo'lini belgilaydi. Bunda uning shaxsiy salohiyati ro'yobga chiqmasligi, individual hayotiy maqsadlariga erishilmasligi mumkin.

V.N.Drujinin hayot variantini insonning hayotga bo'lgan munosabati tipi bilan belgilanadigan individual borliqning yaxlit psixologik tavsifi sifatida tushunadi. Hayot variantlari insonga bog'liq bo'lmagan holda mavjud

bo'lib, unga nisbatan tashqi kelib chiqishga ega va ijtimoiy tizim tomonidan shakllantiriladi. Olim hayotning sakkiz xil variantini ta'riflagan. Inson ijtimoiy tizimga moslashish maqsadida "hayot varianti"ga kiritiladi. Shu bilan hayotni ijtimoiy maqbul tashkil etish shakllaridan birini tanlashni amalga oshiradi. Bunda insonning psixologik qiyofasi tipiklashtiriladi va u ma'lum bir "hayotiy tip" vakiliga aylanadi.

A. G. Shishova hayot variantini tanlash muammosi hayotning tashqi va ichki determinatsiyasi masalasi bilan chambarchas bog'liq ekanligini ko'rsatadi. Tashqi determinantlarga hayotning ijtimoiy-iqtisodiy shart-sharoitlari, an'analar, axloq, ma'naviyat me'yorlari va boshqalar kiradi. Ichki determinantlar sifatida shaxsdagi mavjud psixologik tuzilmalar ko'rib chiqiladi.

A.G.Shishovanning fikricha, yoshlik davrida hayotiy o'z taqdirini o'zini o'zi belgilash vaziyatida hayot variantini tanlash alohida ahamiyat kasb etadi. Hayot variantini tanlash psixologik determinantlarga bog'liq bo'lib, ular sifatida quyidagilar namoyon bo'ladi: intellektual rivojlanish darajasi, hayotiy mazmunlar tizimi, ma'no-hayotiy yo'nalishlar va insonning o'z-o'ziga munosabati mazmuni.

TAHLIL VA NATIJALAR

Hayot variantini tanlashning qulayligi insonning intellektual rivojlanish darajasi bilan bog'liq. O'z-o'ziga munosabatning salbiy jihatlar va mazmunli hayotiy yo'nalishlarning yetarli darajada shakllanmaganligi hayotning optimal bo'lmagan variantlarini tanlashga olib kelishi mumkin ^[27].

K.V.Karpinskiy va D.A.Leontev kabi psixologlar hayotning mazmunini insonning hayot yo'lini boshqaruvchi psixologik tuzilma sifatida ko'rib chiqadilar. Hayotning mazmuni hayot sub'yekti sifatida insonga tegishli bo'lib, uning o'zini o'zi belgilash va boshqarish qobiliyatini belgilaydi. Ob'yektiv, ontologik jihatdan hayotning mazmuni insonning asosiy hayotiy munosabati sifatida qaraladi. Bu esa individual hayot yo'lga yagona mazmun yo'nalishini beradi ^[10, 16].

Ye.R.Kaliteevskaya, Ye.I.Kuzmina kabi xorij olimlarning tadqiqotlarida ta'kidlanishicha, hayotning har qanday tashqi deterministik sharoitlarida shaxsiy salohiyatni amalga oshirish variantlarini tanlash imkoniyati intellekt bilan ta'minlanadi. Tanlash faoliyatida intellektning asosiy vazifasi mumkin bo'lgan kelajakning eng ko'p sonli muqobillarini yaratish va o'zining ekzistensial imkoniyatlari chegaralarini aniqlashdir ^[9, 15].

V.V.Stolin, S.R.Pantileev va I.I.Chesnokova asarlarida hayotiy tanlov insonning o'ziga bo'lgan munosabati prizmasi orqali ko'rib chiqiladi. V.V.Stolinning fikriga ko'ra, o'z-o'ziga munosabatning asosi shaxsning o'z "Men"i, shaxsiy xususiyatlari va fazilatlarida o'zini namoyon etish ehtiyojini ifodalovchi motivlarga nisbatan baholash jarayoni hisoblanadi. O'z-o'ziga munosabatning xususiyatlari inson o'zini o'zi anglashining quyi tuzilmasi sifatida motivatsiyaning shakllanishi, maqsadlarni belgilash va o'z hayoti uchun mas'uliyat hissini shakllantirishni oldindan belgilaydi ^[24].

S.R.Pantileev shuni ko'rsatadiki, o'z-o'ziga munosabatning tuzilishi va mazmuni faqat sub'yektning real hayotiy munosabatlari va faoliyatlari kontekstida ochib berilishi mumkin. Ularning ortida sub'yektning shaxs sifatida o'zini o'zi anglashi bilan bog'liq motivlar yotadi ^[20].

I.I.Chesnokovanning fikricha, moslashish qobiliyati faqat o'zini va o'ziga bo'lgan munosabatni yetarlicha barqaror va adekvat bilish asosida amalga oshirilishi mumkin. Bu esa o'z real imkoniyatlarini hayotiy vaziyat talablariga doimiy ravishda qo'llash imkonini beradi ^[25]. Sotsiumda moslashish, o'z taqdirini o'zi belgilash va o'zini o'zi ro'yobga chiqarish variantlari haqidagi tasavvurlar nafaqat hayotning hozirgi vaqtiga tegishli, balki vaqtinchalik istiqbol va retrospektivga ega.

V. I. Kovalev insonning o'tmishi, buguni va kelajagi yaratiladigan psixologik tuzilma sifatida tushunilgan transperspektiva tushunchasini kiritdi. Har bir inson o'z hayotining istalgan paytida uning oqimini istalgan yo'nalishda, istalgan bosqichda ko'rib chiqishi, o'tmish va kelajakni hozirgi kun bilan o'zaro bog'liqlikda ko'rishi mumkin ^[11].

A.A.Komlevning fikricha, insonning hayotga qo'shilishi "bifurkatsiya nuqtasi", hayotiy noaniqlik va hayotiy tanlovni amalga oshirish zarurati bilan sodir bo'ladi. Hayot yo'lini tanlash asosida yotuvchi faoliyat o'z tabiatiga ko'ra analitik-sintetik xarakterga ega, chunki u intellekt tomonidan ta'minlanadi. Intellektual rivojlanish darajasi hayotiy tanlov va hayot yo'lini qurish samaradorligining ajralmas shartlaridan biri sifatida namoyon bo'ladi. A.A.Komlevning fikriga ko'ra, hayotiy tanlov sub'yektiv jarayon bo'lib, insonga xos bo'lgan mentalitet asosida muammoni hal qilishning ob'yektiv mavjud imkoniyatlaridan birini motivatsiyalangan tartiblash va afzal ko'rish natijasi bo'lib, u doimo his-tuyg'ular, irodaviy sa'y-harakatlar va bilimlar oqimi bilan birga keladi ^[12].

N.I.Soboleva hayotiy tanlovni inson o'z hayotining haqiqiy sub'yekti sifatida namoyon bo'ladigan hayot yo'lining ba'zi burilish nuqtasi sifatida tushunadi. Hayotiy tanlovni amalga oshirish uchun ushbu qadriyatlarining tashuvchisi bo'lgan insonning axloqiy pozitsiyasini aks ettiruvchi qadriyatlar tizimi asos bo'lib xizmat qiladi ^[23].

N.P.Patturina hayotiy tanlov deganda "insonning o'z mavjudligi xususiyatlarini tanlashi"ni tushunadi. Umumiy, boshqa tanlovlarga xos xususiyatlarga ega bo'lsa-da, hayotiy tanlov o'z mazmuniga ega. N.P.Patturina umumiy xususiyatlarga axloqiy, ijodiy, ta'sirchan komponentlar, nisbiy barqarorlik va nisbiy ongillik,

shuningdek, shaxsiy va ma'naviy o'sish vazifasining aniqlanishi kabilarni kiritadi. Shaxsning o'ziga xos xususiyatlariga quyidagilar kiradi: insonning o'z hayoti va undagi o'rni haqida shakllangan tasavvuri, rivojlanishning ichki yo'li, muayyan vaqtdagi haqiqiy vaziyatni ko'rish ^[21].

I.R.Murtazina hayotiy tanlov deganda insonning hayot yo'lidagi burilish nuqtasini tushunadi. Bu mavjud vaziyatni o'zgartirish bo'yicha faol faoliyatning dolzarb zarurati, insonga xos bo'lgan qadriyatlar va mazmunlar tizimi asosida mumkin bo'lgan muqobil variantlardan birini afzal ko'rish bilan belgilanadi ^[18].

L.S.Kravchenko hayotiy tanlovni insonning hayot yo'lidagi burilish hodisasi sifatida ko'rib chiqadi. Bu uning hayotini o'zgartiradi, unga u yoki bu yo'nalishni beradi. Hayotiy tanlov o'ziga xos tuzilishga va ichki tendensiyalarga ega bo'lib, shaxsning yo'nalganligi, uning dunyo bilan o'zaro ta'sir qilish usullari hamda rivojlanish darajasini ko'rsatadi. Hayotiy tanlov tuzilmasida L.S.Kravchenko ikkita tarkibiy qismni ajratib ko'rsatadi: mazmunli semantik (tanlovni belgilaydigan qadriyatlar) va instrumental (qaror qabul qilish va uni amalga oshirish usuli) ^[14].

T.G.Shamoninaning fikriga ko'ra, hayot yo'lini anglash insonning hayot yo'li, oila va urug' tarixi, xalq tarixi faktlari va hodisalariga mazmun berish orqali dunyoga, boshqa odamlarga va o'ziga munosabatni qurish bo'yicha maxsus ongli faoliyatidir. Inson o'z hayot yo'lini mushohada qilar ekan, o'z hayoti, oila va urug' tarixi, xalq tarixi (avtobiografik, oilaviy-urug'chilik va ijtimoiy-tarixiy jihatlar) dagi voqealar va faktlarni tahlil qilish va integratsiyalashga keladi. T.G.Shamoninaning fikriga ko'ra, insonning hayot yo'lini anglashda avtobiografik, oilaviy-urug'chilik va ijtimoiy-tarixiy jihatlarining integratsiyasi yosh-avlod xususiyatlariga ega ^[26].

XULOSA

Shunday qilib, hozirgi vaqtda psixologiya fanida tanlash tushunchasining yagona va bir mazmunli ta'rifi mavjud emasligini ta'kidlash zarur. Psixologiyada tanlov tushunchasi ko'pincha chuqur ilmiy tadqiqot predmeti sifatida emas, balki tushuntirish konstrukt sifatida qo'llaniladi. Bu so'zga xos bo'lgan ko'p mazmunlilik uning ko'pincha sinonim sifatida qabul qilinadigan va qo'llaniladigan moyillik, afzal ko'rish, taxmin qilish, qaror kabi tushunchalar bilan kesishishi bilan bog'liq. Xorijiy psixologlarning ilmiy izlanishlarini tahlil qilish hayotiy tanlov hodisasi nisbatan yaqinda tizimli ilmiy o'rganish predmetiga aylandi, degan xulosaga kelish imkonini beradi. Hayotiy tanlovga bag'ishlangan ishlarning muammolari tadqiqotning ko'plab jihatlarini va yo'nalishlarini o'z ichiga oladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Абульханова-Славская К. А. Время личности и время жизни / К.А. Абульханова-Славская, Т. Н. Березина. – Санкт-Петербург : Алетейя, 2001. – 304 с.
2. Абульханова-Славская К. А. Стратегия жизни / К. А. Абульханова-Славская. – Москва : Мысль, 1991. – 229 с.
3. Ананьев Б. Г. Человек как предмет познания / Б. Г. Ананьев. – Санкт-Петербург : Питер, 2001. – 288 с. – (Серия "Мастера психологии").
4. Асмолов А. Г. По ту сторону сознания. Методологические проблемы неклассической психологии / А. Г. Асмолов. – Москва : Смысл, 2002. – 480 с.
5. Ахмеров Р. А. Жизненные программы личности / Р. А. Ахмеров // Наука и практика. Диалоги нового века: материалы международной научно-практической конференции. – Набережные Челны: Издательство Камского государственного политехнического института, 2003. – Ч. 1. – С. 3–4.
6. Брушлинский А. В. Субъект: мышление, учение, воображение / А. В. Брушлинский. – Москва ; Воронеж, 1996. – 342 с.
7. Василюк Ф. Е. Психотехника выбора / Ф. Е. Василюк // Психология с человеческим лицом: гуманистическая перспектива в постсоветской психологии. – Москва : Смысл, 1997. – С. 284–314.
8. Гинзбург М. Р. Личностное самоопределение как психологическая проблема / М. Р. Гинзбург // Вопросы психологии. – 1988. – № 2. – С. 19–26.
9. Калитеевская Е. Р. Смысл, адаптация и самодетерминация у подростков / Е. Р. Калитеевская // Вопросы психологии. – 2007. – № 2. – С. 68–80.
10. Карпинский К. В. Психология жизненного пути личности : учебное пособие / К. В. Карпинский. – Гродно : ГрГУ, 2002. – 167 с.
11. Ковалев В. И. Личностное время и жизненный путь человека / В. И. Ковалев // Психология личности и время : тезисы Всесоюзной научной конференции. – Черновцы, 1991. – Т. 1. – С. 5–15.
12. Комлев А. А. Психологические факторы значимого жизненного выбора: диссертация ... кандидата психологических наук / Комлев А. А. – Тамбов, 2003. – 194 с.
13. Коржова Е. Ю. Психологическое познание судьбы человека / Е. Ю. Коржова. – Санкт-Петербург : Издательство РГПУ им. А. И. Герцена : Союз, 2002. – 334 с.
14. Кравченко Л. С. Жизненный выбор личности: психологический анализ: диссертация ... кандидата психологических наук / Кравченко Л. С. – Москва, 1987. – 202 с.
15. Кузьмина Е. И. Психология свободы: теория и практика / Е. И. Кузьмина. – Санкт-Петербург : Питер 2007. – 338 с.

16. Леонтьев Д. А. Психология смысла: природа, строение и динамика смысловой реальности / Д. А. Леонтьев. – Москва : Смысл, 1999. – 487 с.
17. Логинова Н. А. Психобиографический метод исследования и коррекции личности: учебное пособие / Н. А. Логинова. – Алматы, 2001. – 172 с.
18. Муртазина И. Р. Психологические факторы жизненного выбора в ситуации принятия решения о переезде в другой город (на примере поступления в иногородний вуз): диссертация ... кандидата психологических наук / Муртазина И. Р. – Санкт-Петербург, 2017. – 241 с.
19. Осницкий А. К. Психологические механизмы самосостоятельности / А. К. Осницкий. – Москва ; Обнинск : ИГ–СОЦИН, 2010. – 232 с.
20. Пантеев С. Р. Самоотношение как эмоционально-оценочная система / С. Р. Пантеев. – Москва : Издательство Московского университета, 1991. – 100 с.
21. Паттурина Н. П. Жизненный выбор и ответственность / Н. П. Паттурина // Ананьевские чтения: Б. Г. Ананьев и комплексное исследование человека в психологии: материалы научно-практической конференции “Ананьевские чтения – 2003”. – Санкт-Петербург: Издательство Санкт-Петербургского университета, 2003. – С. 59–63.
22. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии / С. Л. Рубинштейн. – Санкт-Петербург : Питер, 2004. – 678 с.
23. Соболева Н. И. Мировоззрение и жизненный выбор личности / Н. И. Соболева. – Киев : Наукова думка, 1989. – 120 с.
24. Столин В. В. Самосознание личности / В. В. Столин. – Москва : Издво Московского университета, 1983. – 284 с.
25. Чеснокова И. И. Проблема самосознания в психологии / И. И. Чеснокова. – Москва: Прага, 1997. – 260 с.
26. Шамонина Т. Г. Психологические особенности осмысления жизненного пути личности в автобиографическом, семейно-родовом и общественноисторическом аспектах: диссертация ... кандидата психологических наук / Шамонина Т. Г. – Москва, 2012. – 204 с.
27. Шишева А. Г. Выбор варианта жизни в юношеском возрасте: его психологические детерминанты и оптимизация : диссертация ... кандидата психологических наук : 19.00.07 / Шишева А. Г. – Иркутск, 2008. – 224 с.
28. Шрейдер Ю. А. Ценности, которые мы выбираем. Смысл и предпосылки ценностного выбора / Ю. А. Шрейдер. – Москва : Эдиториал УРСС, 1999. – 208 с.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.